

Sygn. akt III KK 99/18

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 10 kwietnia 2018 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Tomasz Artymiuk (przewodniczący)

SSN Rafał Malarski

SSN Zbigniew Puskarski (sprawozdawca)

Protokolant Łukasz Biernacki

w sprawie **M. D.**

w przedmiocie wyroku łącznego

po rozpoznaniu w Izbie Karnej na posiedzeniu w trybie art. 535 § 5 k.p.k.

w dniu 10 kwietnia 2018 r.,

kasacji wniesionej przez Ministra Sprawiedliwości - Prokuratora Generalnego na
korzyść skazanego

od wyroku łącznego Sądu Rejonowego w G.

z dnia 29 marca 2017 r., sygn. akt II K (...),

**uchyla wyrok w zaskarżonej części, tj. rozstrzygnięcia zawarte
w pkt I oraz III i w tym zakresie sprawę przekazuje Sądowi
Rejonowemu w G. do ponownego rozpoznania.**

UZASADNIENIE

Sąd Rejonowy w G. procedował w sprawie wydania wyroku łącznego wobec
M. D., skazanego prawomocnymi wyrokami Sądu Rejonowego w G.:

1. z dnia 8 maja 2013 r. w sprawie o sygn. akt II K 293/13 za ciąg
przestępstw z art. 278 § 1 k.k. popełnionych w dniach: 18 listopada 2012 r.,

21 listopada 2012 r. i 26 listopada 2012 r. na karę roku pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem jej wykonania na okres 3 lat próby oraz karę grzywny w wymiarze 100 stawek dziennych po 10 zł każda;

2. z dnia 4 czerwca 2013 r. w sprawie o sygn. akt II K 104/13 za przestępstwo z art. 278 § 1 i 3 k.k. popełnione w dniu 2 grudnia 2012 r. na karę 3 miesięcy ograniczenia wolności, polegającej na wykonywaniu nieodpłatnej, kontrolowanej pracy na cele społeczne w wymiarze 30 godzin w stosunku miesięcznym; postanowieniem Sądu Rejonowego w G. z dnia 18 grudnia 2013 r. dokonano kontrawencjonalizacji tej kary na karę miesiąca ograniczenia wolności, polegającej na wykonywaniu nieodpłatnej, kontrolowanej pracy na cele społeczne w wymiarze 30 godzin;

3. z dnia 8 lipca 2013 r. w sprawie o sygn. akt II K 138/13 za czyn z art. 158 § 1 k.k. popełniony w dniu 9 października 2012 r. na karę 8 miesięcy pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem jej wykonania na okres 3 lat próby; nadto orzeczono na rzecz pokrzywdzonego nawiązkę w kwocie 1000 zł;

4. z dnia 3 września 2014 r. w sprawie o sygn. akt II K 1640/13 za przestępstwo z art. 297 § 1 k.k. popełnione w dniu 9 kwietnia 2013 r. na karę 8 miesięcy pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem jej wykonania na okres 3 lat próby oraz karę grzywny w wymiarze 100 stawek dziennych po 10 zł każda; postanowieniem Sądu Rejonowego w G. z dnia 18 stycznia 2017 r. zarządzono wykonanie warunkowo zawieszonych kary;

5. z dnia 14 kwietnia 2016 r. w sprawie o sygn. akt II K 733/15 za przestępstwo z art. 13 § 1 k.k. w zw. z art. 286 § 1 k.k. w zb. z art. 270 § 1 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k. popełnione w dniu 24 listopada 2014 r. na karę 10 miesięcy pozbawienia wolności i na karę grzywny w wymiarze 60 stawek dziennych po 10 zł każda oraz za przestępstwo z art. 18 § 3 k.k. w zw. z art. 13 § 1 k.k. w zw. z art. 286 § 1 k.k. w zb. z art. 297 § 1 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k. popełnione w dniu 24 listopada 2014 r. na karę 8 miesięcy pozbawienia wolności i na karę grzywny w wymiarze 60 stawek dziennych po 10 zł każda; kary jednostkowa połączono i orzeczono kary łączne roku pozbawienia wolności oraz 80 stawek dziennych grzywny po 10 zł każda.

Wymieniony wyżej Sąd Rejonowy wyrokiem łącznym z dnia 29 marca 2017 r., sygn. akt II K (...):

I. na podstawie art. 85 § 1 i 2 k.k., art. 85a k.k., art. 86 § 1 k.k., art. 89 § 1b k.k., art. 91 § 2 k.k. połączył kary pozbawienia wolności orzeczone wyrokami Sądu Rejonowego w G.:

- z dnia 8 maja 2013 r. w sprawie o sygn. akt II K 293/13,
- z dnia 8 lipca 2013 r. w sprawie o sygn. akt II K 138/13,
- z dnia 3 września 2014 r. w sprawie o sygn. akt II K 1640/13,
- z dnia 14 kwietnia 2016 r. w sprawie o sygn. akt II K 733/15

i jako karę łączną wymierzył skazanemu M. D. karę 2 lat pozbawienia wolności.

II. na podstawie art. 85 § 1 i 2 k.k., art. 85 a k.k., art. 86 § 1 i 2 k.k., art. 91 § 2 k.k. połączył kary grzywny orzeczone wyrokami Sądu Rejonowego w G.:

- z dnia 8 maja 2013 r. w sprawie o sygn. akt II K 293/13,
- z dnia 3 września 2014 r. w sprawie o sygn. akt II K 1640/13,
- z dnia 14 kwietnia 2016 r. w sprawie o sygn. akt II K 733/15

i jako karę łączną wymierzył skazanemu M. D. karę grzywny w wymiarze 200 stawek dziennych po 10 zł każda.

III. na podstawie art. 577 k.p.k. na poczet kary łącznej pozbawienia wolności orzeczonej w punkcie I wyroku zaliczył skazanemu okres rzeczywistego pozbawienia wolności w sprawie II K 1640/13 Sądu Rejonowego w G. od dnia 10 lipca 2014 r. do dnia 28 sierpnia 2014 r. oraz okres rzeczywistego pozbawienia wolności w sprawie II K 733/15 Sądu Rejonowego w G. od dnia 24 listopada 2014 r. do dnia 26 listopada 2014 r. i od dnia 20 grudnia 2016 r. do dnia 29 marca 2017 r., przyjmując, iż jeden dzień rzeczywistego pozbawienia wolności równa się jednemu dniowi kary pozbawienia wolności.

IV. w pozostałym zakresie orzeczenia zawarte w wyrokach podlegających połączeniu pozostawił do odrębnego wykonania.

V. na podstawie art. 572 k.p.k. w zw. z art. 85 § 1 k.k. *a contrario* umorzył postępowanie o wydanie wyroku łącznego w zakresie dotyczącym kary orzeczonej wyrokiem wydanym przez Sąd Rejonowy w G. w sprawie II K 104/13.

VI. na podstawie art. 626 § 1 k.p.k. w z w. z art. 624 § 1 k.p.k. zwolnił skazanego od obowiązku ponoszenia kosztów sądowych, które przejął na Skarb Państwa.

Wyrok ten nie został zaskarżony przez strony i uprawomocnił się w dniu 6 kwietnia 2017 r.

Kasację od powyższego wyroku wywiódł Minister Sprawiedliwości – Prokurator Generalny.

Na podstawie art. 521 § 1 k.p.k. zaskarżył wyrok w części dotyczącej rozstrzygnięć przyjętych w jego punktach I i III, na korzyść skazanego, zarzucając rażące i mające istotny wpływ na treść wyroku naruszenie przepisu prawa materialnego – art. 85 § 2 k.k., polegające na objęciu wyrokiem łącznym kary roku pozbawienia wolności orzeczonej wobec M. D. z warunkowym zawieszeniem wykonania na 3-letni okres próby na mocy wyroku Sądu Rejonowego w G. z dnia 8 maja 2013 r., sygn. II K 293/13 oraz kary 8 miesięcy pozbawienia wolności również orzeczonej z warunkowym zawieszeniem wykonania na 3-letni okres próby, wymierzonej ww. skazanemu na mocy wyroku Sądu Rejonowego w G. z dnia 8 lipca 2013 r., sygn. II K 138/13 mimo, że kary te nie podlegały wykonaniu, z uwagi na niemożność zarządzenia ich wykonania wobec upływu 6 miesięcy od zakończenia okresów próby.

Podnosząc ten zarzut, autor kasacji wniósł o uchylenie wyroku w zaskarżonej części i przekazanie sprawy w tym zakresie do ponownego rozpoznania Sądowi Rejonowemu w G.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Kasacja jest zasadna w stopniu oczywistym, a wobec tego, że została wniesiona na korzyść skazanego, było możliwe jej uwzględnienie w trybie określonym w art. 535 § 5 k.p.k., tj. na posiedzeniu bez udziału stron.

Należy zgodzić się ze Skarżącym, że wydając wyrok łączny wobec M. D. Sąd orzekający rażąco naruszył art. 85 § 2 k.k., co miało istotny wpływ na treść wyroku. Wymieniony przepis stanowi, że podstawą orzeczenia kary łącznej są wymierzone i podlegające wykonaniu, z zastrzeżeniem art. 89 k.k., w całości lub w części kary lub kary łączne. Tymczasem – jak wynika z akt sprawy – kary objęte zaskarżonym wyrokiem łącznym, orzeczone przez Sąd Rejonowy w G. w sprawach

II K 293/13 i II K 138/13 nie podlegały wykonaniu w rozumieniu wskazanego przepisu. Uwagi Sądu uszło bowiem, iż w obydwu tych sprawach upłynęły wyznaczone okresy próby, jak również okresy kolejnych 6 miesięcy, w ciągu których – zgodnie z treścią przepisu art. 75 § 4 k.k. – dopuszczalne było zarządzenie wykonania orzeczonych kar.

Wyrok Sądu Rejonowego w G. w sprawie o sygn. akt II K 293/13 zapadł w dniu 8 maja 2013 r. i uprawomocnił się w dniu 20 maja 2013 r. Orzeczona wobec M. D. tym wyrokiem kara roku pozbawienia wolności została warunkowo zawieszona na 3-letni okres próby, zatem okres próby i dalszych 6 miesięcy, w ciągu których dopuszczalne było zarządzenie wykonania kary, upłynął z dniem 20 listopada 2016 r. Natomiast wyrok Sądu Rejonowego w G. w sprawie o sygn. akt II K 138/13, zapadł w dniu 8 lipca 2013 r. i uprawomocnił się w dniu 16 lipca 2013 r. Orzeczona kara 8 miesięcy pozbawienia wolności również została zawieszona na 3-letni okres próby. W tym wypadku, zgodnie z art. 75 § 4 k.k., zarządzenie wykonania kary było dopuszczalne do dnia 16 stycznia 2017 r., a zatem także w terminie, który upłynął przed wydaniem wyroku łącznego. Wobec tego skarżący słusznie podniósł, że objęcie tym wyrokiem wymienionych kar jednostkowych nie było możliwe, bowiem sprzeciwiała się temu sytuacja, gdy kary te nigdy do wykonania nie mogły zostać wprowadzone (por. wyroki Sądu Najwyższego: z dnia 14 marca 2017 r., sygn. IV KK 363/16, Lex Nr 2261744; z dnia 21 marca 2017 r., sygn. III KK 72/17, Lex Nr 2271448). Nie miało przy tym znaczenia, że z powodu nieuiszczenia przez skazanego grzywny i niezapłacenia nawiazki w wymienionych sprawach nie nastąpiło zatarcie skazania.

Rażące naruszenie art. 85 § 2 k.k. przez Sąd *meriti* prowadziło do niekorzystnego dla skazanego skutku, skoro wyrokiem łącznym wymierzono mu karę łączną 2 lat pozbawienia wolności, chociaż łączeniu zgodnemu z tym przepisem podlegały kary pozbawienia wolności, których suma wynosi rok i 8 miesięcy. W celu usunięcia zaistniałej nieprawidłowości należało postąpić zgodnie z wnioskiem kasacji, tj. uchylić zaskarżony wyrok w części zawierającej rozstrzygnięcia ujęte w pkt I oraz III i w tym zakresie sprawę przekazać do ponownego rozpoznania Sądowi Rejonowemu w G., którego obowiązkiem będzie wydanie zgodnego z prawem orzeczenia.

Z przedstawionych wyżej względów Sąd Najwyższy orzekł, jak w wyroku.

r.g.